

Huvudman

Norrköpings kommun
Norrkoping.kommun@norrkoping.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Ebersteinska gymnasiet 5 i Norrköpings kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Norrköpings kommun en anmärkning avseende brist rörande frånvaro. Norrköpings kommun ska senast **den 6 maj 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen. Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck, extra anpassningar och anmälan till rektorn, utredning om särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram, skolans arbete med att skapa trygghet och studiero, plan mot kränkande behandling, skolans arbete med att motverka och anmäla kränkande behandling samt att särskilt beakta resultat på nationella prov.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2023:8763) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys inlett en tillsyn av Ebersteinska gymnasiet 5 i Norrköpings kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Ebersteinska gymnasiet 5 följer gällande bestämmelser om kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck, frånvaro, extra anpassningar och anmälan till rektorn, utredning om särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram, skolans arbete med att skapa trygghet och studiero, plan mot kränkande behandling, skolans arbete med att motverka och anmäla kränkande behandling samt att särskilt beakta resultat på nationella prov.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, representanter från elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer den 17 januari och den 24 januari 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat samtliga åtgärdsprogram, skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling för läsåren 2022/23 och 2023/24, frånvarostatistik på individnivå från höstterminen 2023 samt betygskataloger för vårterminen 2023 och höstterminen 2023. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen frånvarostatistik från höstterminen 2023 framgår att 35 av skolans 169 elever har mer än 30 procent frånvaro. Av frånvarostatistiken framgår vidare att ungefär 40 procent av eleverna på skolan har över 20 procent frånvaro. I intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framkommer att en stor del av skolans elever har upprepade eller längre frånvaro.

Av intervjuer med elever framgår att lärarna följer upp elevernas frånvaro och att eleverna får varningar ifall de har upprepad eller längre frånvaro. Vidare uppger eleverna att skolans kurator kontaktar eleverna om frånvaron inte minskar.

Av intervju med lärare framgår att mentorerna varje månad får en rapport från skolans administration där de har möjlighet att se över statistiken kring respektive elevs frånvaro. Lärarna uppger att de för elever med upprepad eller längre frånvaro kontaktar vårdnadshavare och att eleverna får muntlig respektive skriftlig varning. Det framkommer vidare i intervjun med lärarna att ett arbete pågår kring elever med upprepad eller längre frånvaro i samarbete med elevhälsan, men att det i regel inte görs några formella frånvaroutredningar som dokumenteras. Av inkommen dokumentation framgår att det på skolenheten har gjorts fyra frånvaroutredningar de senaste 12 månaderna.

I intervjuer med elevhälsan och rektorn framkommer att skolan inte startar några frånvaroutredningar för elever med upprepad eller längre frånvaro om skolan känner till vad frånvaron beror på. Elevhälsan uppger dock att det sätts in insatser för alla elever med upprepad eller längre frånvaro, inte bara för de elever som det görs frånvaroutredningar kring. Elevhälsan uppger att skolan arbetar aktivt med att minska frånvaron på skolan, vilket även rektorn bekräftar när denna uppger att elevhälsoteamet och mentorerna ständigt arbetar med alla elever som har upprepad eller längre frånvaro. Elevhälsan uppger dock att dokumentation kring det arbetet som genomförs utgör ett generellt problem som kan förbättras.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att en elev i gymnasieskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Vid upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (15 kap. 16 § skollagen)

Av förarbetena till skollagen (prop. 2017/18:183) framgår att regeringen anser att det är allvarligt att frånvaron är så omfattande i gymnasieskolan. Frånvaro leder i många fall till sjunkande studieresultat och ibland även till att eleven inte når målen för utbildningen. Enligt en rapport från Skolverket var bland annat hög frånvaro en av de viktigaste orsakerna till att gymnasieelever inte fick godkända betyg i en eller flera kurser (Risk för icke godkänt, Skolverket, 2010). För en elev som går ett nationellt program betyder det till exempel att hon eller han riskerar att inte få en gymnasieexamen. Även Skolverkets uppföljning av gymnasieskolan med fokus på introduktionsprogrammen visar att hög frånvaro är en vanlig orsak till att elever inte når behörighet till nationella program (Introduktionsprogram,

Skolverket, rapport 413, 2014). Frånvaro kan således indikera att en elev håller på att distansera sig från skolan, vilket på sikt kan leda till studieavbrott och i förlängningen därmed ökade risker för arbetslöshet och utanförskap. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har i projektet Plug In identifierat framgångsfaktorer för att förhindra studieavbrott varav en sådan faktor är att uppmärksamma tidiga varningssignaler i form av just frånvaro. Vidare framgår av förarbetena att det är viktigt att arbeta förebyggande och att utreda bakomliggande orsaker till elevers frånvaro och bristande måluppfyllelse, så att lämpliga åtgärder i god tid kan vidtas så att eleverna ska uppnå utbildningsmålen (s. 72-74). Rektorn bör ansvara för att upprepad eller längre frånvaro utreds oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro. En utredning ska dock inte behöva göras i de fall en utredning är obehövlig, som t.ex. vid redan beviljad ledighet eller om rektorn redan har kännedom om återkommande behov av vårdbesök. (s. 75)

Enligt förarbetena måste frågan om hur omfattande en utredning av frånvaro behöver vara avgöras i det enskilda fallet. Regeringen anser att det i vissa fall kan räcka med en enklare utredning, t.ex. att vid en längre anmäld sjukfrånvaro begära in sjukintyg från eleven eller elevens vårdnadshavare. I andra fall kan det behöva utredas om elevens frånvaro beror på en för eleven otillfredsställande lärandemiljö, t.ex. bristande bemötande eller behov av särskilt stöd. Det är också viktigt att skolan dokumenterar arbetet med att åtgärda frånvaro och att det finns goda rutiner för uppföljning av frånvaron, t.ex. så att elever inte kan vara frånvarande utan att det framgår av skolans frånvarorapportering. I kommentarerna till Skolverkets allmänna råd om att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan anges att skolan behöver dokumentera sitt arbete med att utreda problem och vidta åtgärder för att komma till rätta med frånvaron. Arbetet med en elevs frånvaro kan pågå under lång tid och bestå av omfattande utredningsmaterial. Det är därför angeläget med tydliga rutiner för hur arbetets alla delar dokumenteras. Dokumentation innebär också ett stöd under arbetets gång och skapar kontinuitet. Det är därtill viktigt att rektorn ser till att åtgärder följs upp och om de visat sig verkningslösa, att nya åtgärder prövas och utvärderas för att få eleven att delta i utbildningen. (Skolverkets allmänna råd med kommentarer, Arbetet med att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan, s. 22 f.). (s. 75-76)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med att dokumentera utredningar rörande elevers upprepade eller längre frånvaro. Tillsynen visar att det på skolan finns många elever med upprepad eller längre frånvaro. Skolinspektionen bedömer att elevers frånvaro utreds och att åtgärder vidtas för att öka elevernas närvaro och att även elevhälsan deltar i detta arbete.

Utredningen visar dock att det saknas en ändamålsenlig dokumentation av arbetet med att utreda en elevs frånvaro.

Som beskrivs i förarbetena kan arbetet med en elevs frånvaro pågå under lång tid och bestå av omfattande utredningsmaterial. Det är därför angeläget att arbetet dokumenteras samlat på ett tydligt och ändamålsenligt sätt. Dokumentationen innebär också ett stöd under arbetets gång och skapar kontinuitet. Det är därtill viktigt att rektorn ser till att åtgärder följs upp, och om de visat sig verkningslösa ser till att nya åtgärder provas och utvärderas för att få eleven att delta i utbildningen. Att dokumentera arbetet med att utreda problem och vidta åtgärder är av vikt för att komma till rätta med elevers frånvaro.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

Norrköpings kommun verksamhet vid Ebersteinska gymnasiet 5 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller dokumentation av utredningar kring elevers frånvaro. Utredningen visar att det inte finns ett enhetligt arbete för att systematiskt dokumentera upprepade och längre skolfrånvaro. Utredningen visar dock att det pågår ett arbete på skolan för att öka elevernas närvaro genom att elevers frånvaro utreds och att insatser och åtgärder vidtas. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Ebersteinska gymnasiet 5 en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framgår att kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer behandlas återkommande i utbildningen. Eleverna uppger att området behandlas inom undervisningen i naturkunskap. Eleverna och lärarna uppger även att området tas upp på mentorstid. Av intervjuer med lärarna och rektorn framgår att kunskapsområdet återkommer i utbildningen, bland annat inom undervisningen i flera kurser i vård- och samhällskunskap. Av intervjuer med elevhälsan och rektorn framgår att sexualitet, samtycke och relationer diskuteras under elevernas hälsosamtal i år 1. Elevhälsan och rektorn uppger även att kunskapsområdet tas upp återkommande genom exempelvis temadagar.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck behandlas återkommande i utbildningen. Lärarna uppger att de behandlar kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck i undervisningen inom ramen för sina ämnen och att frågeställningar kring barnkonventionen lyfts med eleverna. Vidare uppger lärarna i intervjun att eleverna kommer att få ta del av kunskapsområdet i februari 2024 och att det tidigare har genomförts digitala föreläsningar. Av intervju med elevhälsan framgår att skolsköterskan diskuterar frågor kring hedersrelaterat våld och förtryck under hälsosamtalen i år 1. Rektorn uppger att det framgår av skolans årshjul att hedersproblematik behandlas återkommande. Rektorn uppger att det har genomförts föreläsningar för eleverna kring hedersrelaterat våld och förtryck.

Elever uppger att det sällan talas om hedersrelaterat våld och förtryck, men att det till viss del lyfts inom ämnet psykologi. Lärare uppger att kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck lyfts återkommande med eleverna, men att det kan hända att eleverna inte uppmärksammar detta och lägger begreppen på minnet.

Rättslig reglering

Av läroplanen för gymnasieskolan framgår att skolan har ett ansvar för att eleverna återkommande i utbildningen får möta frågor som rör sexualitet, samtycke och relationer. Utbildningen ska därigenom främja alla elevers hälsa och välbefinnande samt stärka deras förutsättningar att göra medvetna och självständiga val. Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för egna och andras rättigheter och förmedla betydelsen av att sexualitet och relationer präglas av samtycke. I utbildningen ska maktstrukturer kopplade till kön och hedersrelaterat våld och förtryck kritiskt granskas. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla ett kritiskt förhållningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier och sammanhang, bland annat i pornografi. (Läroplanen för gymnasieskolan (Lgy11), [SKOLFS 2011:144] 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Gymnasieskolans uppdrag, 2.1 Kunskaper)

Av läroplanen för gymnasieskolan framgår också att rektorn ansvarar för att kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck behandlas återkommande i utbildningen. (Lgy11, 2.6 Rektorns ansvar)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Norrköpings kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra anpassningar och anmälan till rektorn

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framgår att eleverna ges extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Som exempel anger eleverna att prov kan få genomföras muntligt istället för skriftligt. Lärarna uppger att de använder bildstöd, anpassat material och talsyntes. Vidare uppger lärarna att eleverna har bestämda platser och har möjlighet att använda hörlurar. Elevhälsan uppger att det ofta finns med en extra resurs på lektionerna.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn samt av kompletterande uppgifter framgår att om lärare befarar att en elev trots extra anpassningar inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, anmäls eleven till rektorn om behov av särskilt stöd.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska en elev om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 5 § skollagen)

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning om särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av information från huvudmannen framgår att för alla elever som anmäls för utredning om behov av särskilt stöd startas utredning omgående. Av intervjuer med elevhälsan och rektorn framgår att rektorn efter varje utredning av en elevs behov av särskilt stöd fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller beslutar att inte utarbeta åtgärdsprogram. Det framgår vidare att det är skolans specialpedagog som sedan utarbetar åtgärdsprogrammen.

Av granskade åtgärdsprogram framgår vidare att elevernas behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses går att utläsa i skolans alla åtgärdsprogram. Det framgår även när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Vidare framgår att eleverna och elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas samt att eleven och elevens vårdnadshavare underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd. Av intervjuer med elevhälsan och rektorn framgår att särskilt stöd ges i enlighet med elevers beslutade åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § skollagen)

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska

tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolans arbete med att skapa trygghet och studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Förebyggande arbete för att skapa trygghet

Samtliga intervjuade elever uppger att de känner sig trygga på skolan. Av intervjuer med elever framgår att eleverna tycker att tryggheten har förbättrats sedan tidigare läsår. Enligt eleverna är lärarna närvarande och synliga på skolan och elevhälsan arbetar för att det ska vara tryggt för alla elever, vilket även lärarna, elevhälsan och rektorn uppger i intervjuer. Elever och lärare uppger även att eleverna regelbundet får svara på enkäter kring tryggheten, rektorn bekräftar. Enligt rektorn följs resultatet av enkäterna upp och delges eleverna.

Enligt rektorn arbetar skolan förebyggande för trygghet genom elevhälsans årshjul och vuxennärvaro. Rektorn uppger att det sker många samtal med eleverna kring trygghet och skolans ordningsregler.

Förebyggande arbete för att skapa studiero

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framgår att studieron har blivit bättre än den var tidigare. Elever, lärare och rektorn uppger att klasser kan delas upp för att förbättra studieron, vilket enligt de intervjuade ger effekt. Vidare uppger eleverna att de har möjlighet att gå till grupprum för att arbeta i lugn och ro.

Av samtliga intervjuer framgår att eleverna har bestämda platser i klassrummet vilket enligt de intervjuade bidrar till studiero.

Lärarna och elevhälsan uppger att skolan arbetar aktivt med att skapa och ge förutsättningar för studiero, exempelvis delas klasser under vissa lektioner. Enligt rektorn gynnas studieron av tydlighet, struktur och gemensamma arbetssätt.

Rektorn uppger att denna har resurser för att kunna arbeta förebyggande med studiero och att studieron följs upp regelbundet via enkäter med elever och lärare.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero (5 kap. 3 § andra stycket skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkomna handlingar framgår att det finns en gemensam plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier för hela Ebersteinska gymnasiet. I planen finns en redogörelse för genomförda och planerade åtgärder som syftar till att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever

Rektorn uppger i intervju att det inte går att utläsa i planen vad som gäller avseende Ebersteinska gymnasiet 5. Enligt rektorn gäller planen för alla enheterna inom Ebersteinska, men anpassas till enhet 5 utifrån behov. Vidare uppger rektorn att insatser som görs på enhet 5 dokumenteras i protokoll i skolans webbaserade dokumentationssystem, men inte i den gemensamma planen mot kränkande behandling.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever (6 kap. 6 § skollagen).

Av skollagen framgår vidare att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. Vidare framgår av skollagen att en redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 8 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Norrköpings kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller skolans plan mot kränkande behandling. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolans arbete med att motverka och anmäla kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framgår att all personal på skolan agerar då en elev utsätts för kränkande behandling. Det framgår vidare av intervjuerna att personal som får kännedom om att elever upplever sig utsatta för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn som i sin tur anmäler detta till huvudmannen. Enligt rektorn finns det en samsyn bland personalen kring att motverka och anmäla kränkande behandling.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar.

En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § första och andra stycket skollagen)

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan aktivt medverka till att motverka diskriminering och kränkande behandling av individer och grupper. (Lgr 22, avsnitt 2.1)

Av skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i skollagens kapitel om åtgärder mot kränkande behandling, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget (6 kap. 5 § skollagen).

Av skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskilt beakta resultat på nationella prov

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever framgår att lärarna berättar för eleverna om de nationella provens betydelse för betygssättningen. I intervjuer med lärare och rektorn framkommer att lärarna sambedömer vid betygssättning för att säkerställa att rätt betyg ges och att lärarna särskilt beaktar elevers resultat på nationella prov. Rektorn uppger att resultaten på de nationella proven är viktiga att ta hänsyn till, men att det inte utgör det enda underlaget vid betygssättning.

Av inkommen statistik framgår visserligen att det finns Av inkommen statistik rörande kursbetyg i relation till provbetyg framgår att det läsåret 2022/2023 finns avvikelser avseende resultat på nationella prov och betyg på skolan. Bland annat finns det avvikelser inom ämnet svenska som andraspråk, men resultaten rör få elever vilket ger ett stort utslag i procent. Undervisande lärare i svenska som andraspråk uppger att de nationella proven används som ett stöd inför betygssättningen, men att det inte speglar hela kursen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att vid betygssättning i ett ämne på en nivå som det ges ett nationellt prov ska elevens resultat på det nationella provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl. (15 kap. 25 a § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att en lärare inte kan bortse från resultatet på ett nationellt prov, som är välkonstruerat och noga utprövat och som utvecklats just för att vara ett stöd vid betygssättningen. Att provet ska ha en särskild betydelse medför en ökad likvärdighet i bedömningen av elevers kunskaper. Vidare framgår att läraren vid betygssättningen även ska beakta de kunskaper och färdigheter som eleven utvecklat och uppvisat efter ett provtillfälle. Detta kan leda till att elevens betyg avviker från provresultatet. Vidare framgår i förarbetena att provresultaten eller resultat på delprov inte ska beaktas särskilt om det finns särskilda skäl. Med särskilda skäl avses sådana situationer där det finns särskilt beaktansvärda omständigheter som gör att den betygssättande läraren ska kunna göra ett avsteg från huvudregeln att resultatet på ett nationellt prov särskilt ska beaktas vid betygssättningen. Enligt förarbetena bör det då vara en fråga om situationer där provresultatet eller resultat på delprov inte ger en rättvisande bild av vad som tidigare är känt om elevens kunskaper och att detta beror på

omständigheter som eleven inte själv råder över. Det kan exempelvis röra sig om felande teknik och hjälpmedel som inte fungerat vid ett delprov, eller personliga förhållande som exempelvis ett dödsfall i familjen. (Prop. 2017/18:14 sid. 26)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Norrköpings kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller att särskilt beakta resultat på nationella prov. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Anna Åhman Lundberg

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Åhman Lundberg

X Linda Nordenhem

Föredragande

Signerat av: Linda Nordenhem